

РЕШЕНИЕ

№ 31438

гр. София, 07.08.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 36 състав, в
публично заседание на 14.05.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наташа Николова

при участието на секретаря Виктория Вълчанова, като разгледа дело номер **3638** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Делото е образувано по жалба на П. С. П., ЕГН: [ЕГН], чрез адв. Д. П., срещу Решение № Ж-446 от 20.05.2024 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), с което е прекратено административното производство, образувано по жалба с вх. № Е-04-01-4/25.03.2022 г. срещу решение по т. I.3.2. от Протокол № 14-2022/14.03.2022 г. на Съвета на директорите на „Български енергиен холдинг“ ЕАД (БЕХ ЕАД), с което П. С. П. е освободен предсрочно като член на Надзорния съвет на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД) и е прекратен сключеният с него договор за контрол.

Настоящото производство е след връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на Административен съд – София-град с Решение № 2625 от 10.03.2026 г., постановено по адм. дело № 2137/2025 г. по описа на Върховния административен съд, III отделение.

С посоченото решение Върховният административен съд е отменил постановеното по адм. дело № 6224/2024 г. по описа на Административен съд – София-град съдебно решение и е върнал делото за ново разглеждане от друг съдебен състав.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно призован, се представлява от адв. Ц., който поддържа жалбата и моли за присъждане на разноски по представен списък.

Ответникът – КЕВР, се представлява от юрк. М., която моли съда да потвърди решението. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна – Български енергиен холдинг /БЕХ/ ЕАД, редовно призована, не изпраща представител. Постъпила е молба от 06.04.2026 г. от процесуалния представител на БЕХ,

в която се сочи че поддържа становището си, депозирано по адм. д. № 6224/2024 г. на АССГ и моли при постановяване на съдебния акт да се съобразят изложените в него аргументи.

СГП, редовно уведомена, не изпраща представител.

Административен съд София-град, след като се запозна с приложените по делото доказателства и становищата на страните, приема от фактическа страна следното:

„Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД) е дружество, определено като независим преносен оператор по смисъла на Закона за енергетиката. Същото е с двустепенна система на управление, включваща Надзорен съвет и Управителен съвет. С Решение по т. 2.3. от Протокол № 6-2019 от 31.01.2019 г. Съветът на директорите на „Български енергиен холдинг“ ЕАД, в качеството му на едноличен собственик на капитала на ЕСО ЕАД, е избрал П. С. П. за член на Надзорния съвет на ЕСО ЕАД.

Във връзка с извършваната от КЕВР проверка относно изпълнението на изискванията за независимост на членовете на органите на управление на независимия преносен оператор, Комисията е разгледала посоченото решение на БЕХ ЕАД. С Решение по Протокол № 28 от 21.02.2019 г., по т. 1, КЕВР не е възразила срещу избора на П. С. П. за член на Надзорния съвет на ЕСО ЕАД, като е приела, че са изпълнени приложимите изисквания на Закона за енергетиката относно независимостта и професионалната квалификация на лицето.

На 25.03.2019 г. между ЕСО ЕАД и П. С. П. е сключен Договор № РД-ЛС-НС-ЕСО-6 за управление и контрол, с който са уредени правата и задълженията му като член на Надзорния съвет на дружеството. Съгласно договора са регламентирани условията за изпълнение на функциите му, както и основанията за неговото прекратяване. В т. 7.1.8 от договора е предвидено, че същият се прекратява и в други случаи, предвидени в устава на ЕСО ЕАД и в закона.

След сключването на Договор № РД-ЛС-НС-ЕСО-6 от 25.03.2019 г. П. С. П. е изпълнявал функциите на член на Надзорния съвет на ЕСО ЕАД. Впоследствие е проведена процедура за номиниране и избор на членове на органите за управление и контрол на публични предприятия по реда на Закона за публичните предприятия и Правилника за прилагането му, включително и процедура за избор на членове на Надзорния съвет на ЕСО ЕАД.

От представените по административната преписка документи се установява, че П. С. П. е участвал в проведената конкурсна процедура за избор на член на Надзорния съвет на ЕСО ЕАД. Съгласно посоченото в становището на БЕХ ЕАД, представено в производството пред КЕВР, при оценяването на кандидатите П. П. е получил обща оценка от 40 точки, като по представената концепция е получил най-ниска оценка сред кандидатите, а при проведеното интервю също е получил оценка, която не е била достатъчна за заемане на длъжността.

На 14.03.2022 г. Съветът на директорите на „Български енергиен холдинг“ ЕАД е провел заседание, за което е съставен Протокол № 14-2022. По т. 1.3.2. от посочения протокол Съветът на директорите на БЕХ ЕАД е приел решение на основание чл. 20, ал. 2, т. 4 и чл. 23, ал. 1 от Устава на ЕСО ЕАД да освободи предсрочно П. С. П. като член на Надзорния съвет на ЕСО ЕАД, без освобождаване от отговорност, както и да прекрати сключения с него Договор № РД-ЛС-НС-ЕСО-6 от 25.03.2019 г. за управление и контрол.

С писмо с рег. № 02-0187 от 15.03.2022 г., връчено лично срещу подпис на 24.03.2022 г., П. С. П. е бил уведомен за взетото решение на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД за освобождаването му като член на Надзорния съвет на ЕСО ЕАД и за прекратяването на договора за контрол. След получаване на уведомлението П. С. П. е упражнил предоставеното му с чл. 81е, ал. 3 във връзка с чл. 81д, ал. 7 от Закона за енергетиката право на жалба до Комисията за енергийно и водно регулиране срещу решението за предсрочно прекратяване на договора за управление и контрол. С жалба с вх. № Е-04-01-4 от 25.03.2022 г. до КЕВР жалбоподателят е оспорил решение по т. 1.3.2.

от Протокол № 14-2022/14.03.2022 г. на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД.

В жалбата си П. С. П. е изложил твърдения, че решението на БЕХ ЕАД за предсрочното му освобождаване е незаконосъобразно, тъй като не са посочени конкретни фактически и правни основания за прекратяване на договора за контрол. Според жалбоподателя, доколкото в решението на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД не са били посочени данни за нарушение на негови задължения като член на Надзорния съвет на ЕСО ЕАД, не са били налице законови основания за предсрочно прекратяване на мандата му. В жалбата си П. П. е изложил и доводи, че прекратяването на конкурсната процедура по Закона за публичните предприятия и последвалото му освобождаване представляват самостоятелни действия, които не могат да бъдат използвани като основание за прекратяване на договора му за контрол. Поддържал е също така, че наличието на вече извършена от КЕВР проверка относно изпълнението на изискванията за независимост и професионална квалификация, приключила с Решение по Протокол № 28 от 21.02.2019 г., с което Комисията не е възразила срещу избора му, изключва наличие на основания за съмнение относно качествата му като член на Надзорния съвет на ЕСО ЕАД.

Въз основа на изложените съображения П. С. П. е поискал КЕВР да упражни правомощието си по чл. 81д, ал. 11, т. 2 във връзка с чл. 81е, ал. 3 от Закона за енергетиката и да възрази срещу решението за предсрочното му освобождаване. В изпълнение на задълженията си по чл. 149, ал. 3 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, КЕВР е изпратила преписката на БЕХ ЕАД за становище и представяне на относимите документи.

С писмо с вх. № Е-04-01-4 от 01.04.2022 г. БЕХ ЕАД е представило административната преписка, както и становище по жалбата на П. П..

В становището си БЕХ ЕАД е посочило, че решението за освобождаване е прието от Съвета на директорите на дружеството в качеството му на едноличен собственик на капитала на ЕСО ЕАД, съобразно правомощията му по Устава на ЕСО ЕАД. Посочено е, че прекратяването на Договор № РД-ЛС-НС-ЕСО-6 от 25.03.2019 г. е извършено на основание чл. 20, ал. 2, т. 4 и чл. 23, ал. 1 от Устава на ЕСО ЕАД, както и при съобразяване с приложимите разпоредби на Търговския закон. БЕХ ЕАД е поддържало, че основанията за прекратяване на договора за контрол не са изчерпателно посочени единствено в договора, доколкото в т. 7.1.8 е предвидена възможност договорът да бъде прекратен и в други случаи, предвидени в закона и устава на дружеството.

Въз основа на събраните в административното производство доказателства и след извършена проверка по реда на чл. 22, ал. 1, т. 4 от Закона за енергетиката и чл. 142 и сл. от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, Комисията за енергийно и водно регулиране е постановила Решение № Ж-114 от 05.04.2022 г. С посоченото решение КЕВР е прекратила преписката, образувана по жалбата на П. С. П. срещу решение по т. 1.3.2. от Протокол № 14-2022/14.03.2022 г. на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД, с което той е бил освободен предсрочно като член на Надзорния съвет на ЕСО ЕАД и е бил прекратен договорът му за контрол. В мотивите си КЕВР е приела, че в случая не са налице основания да бъде упражнено правомощието по чл. 81д, ал. 11, т. 2 във връзка с чл. 81е, ал. 3 от Закона за енергетиката за възразяване срещу решението за предсрочно освобождаване. Комисията е изложила съображения, че решението за освобождаване е взето от компетентен орган – Съвета на директорите на БЕХ ЕАД в качеството му на едноличен собственик на капитала на ЕСО ЕАД, както и че прекратяването на договора за контрол е извършено при наличие на договорно и законово основание. Приела е, че предвидените в чл. 24, ал. 1 от Закона за публичните предприятия основания за предсрочно прекратяване на договор за управление и контрол не са приложими към процесното правоотношение, тъй като Договор № РД-ЛС-НС-ЕСО-6 от 25.03.2019 г. е сключен преди влизането в сила на Закона за публичните предприятия. Също така КЕВР е приела, че от

съдържанието на договора за контрол не следва извод за изчерпателно изброяване на основанията за прекратяване, доколкото в т. 7.1.8 е предвидено прекратяване и в други случаи, установени в устава на ЕСО ЕАД и в закона.

Решение № Ж-114 от 05.04.2022 г. на КЕВР е обжалвано от П. С. П. пред Административен съд – София-град. С Решение № 6761 от 14.11.2022 г. по адм. дело № 3964/2022 г. Административен съд – София-град е отхвърлил жалбата на П. С. П. срещу Решение № Ж-114 от 05.04.2022 г. на КЕВР. С Решение № 6439 от 15.06.2023 г. по адм. дело № 866/2023 г. Върховният административен съд е отменил Решение № 6761 от 14.11.2022 г. на АССГ по адм. дело № 3964/2022 г., както и Решение № Ж-114 от 05.04.2022 г. на КЕВР, като е върнал административната преписка на Комисията за ново разглеждане и произнасяне по жалбата на П. С. П. при съобразяване с мотивите на съдебния акт. ВАС е приел, че първоинстанционният съд неправилно е достигнал до извод за законосъобразност на административния акт, тъй като при постановяването му КЕВР не е изпълнила задължението си да извърши необходимия анализ на релевантните факти и обстоятелства. По-конкретно ВАС е приел, че КЕВР не е извършила анализ на основанията за предсрочното освобождаване на П. П. като член на Надзорния съвет на ЕСО ЕАД, с оглед преценката дали същите пораждат съмнения по смисъла на чл. 81д, ал. 11, т. 2 от Закона за енергетиката. Съдът е указал, че при новото произнасяне административният орган следва да извърши проверка дали са спазени законовите изисквания и договорните отношения, възникнали по силата на сключения договор за контрол, включително да анализира предвидените в договора хипотези за неговото предсрочно прекратяване.

След връщане на преписката КЕВР е следвало да постанови нов административен акт, като съобрази задължителните указания на ВАС по тълкуването и прилагането на закона. При новото разглеждане на преписката КЕВР е издала Решение № Ж-446 от 20.05.2024 г. като е приела, че правомощието ѝ при разглеждане на жалба срещу решение за предсрочно освобождаване на член на Надзорния съвет на независимия преносен оператор произтича от разпоредбите на чл. 81е, ал. 3 във връзка с чл. 81д, ал. 11, т. 2 от Закона за енергетиката. Комисията е посочила, че контролът, който осъществява в рамките на това производство, не представлява общ контрол за законосъобразност на всички решения на органите на търговското дружество, а е ограничен до проверка дали са налице основания, пораждащи съмнения относно независимостта на лицата, заемащи съответните длъжности в органите на независимия преносен оператор. В тази връзка КЕВР е разгледала основанията, посочени от БЕХ ЕАД за освобождаването на П. П..

От представените по преписката документи Комисията е установила, че решението за предсрочно освобождаване е взето от Съвета на директорите на БЕХ ЕАД в качеството му на орган, упражняващ правата на едноличния собственик на капитала на ЕСО ЕАД. КЕВР е обсъдила приложимите разпоредби на Търговския закон и Устава на ЕСО ЕАД, като е приела, че при дружество с двустепенна система на управление, каквото е ЕСО ЕАД, общото събрание на акционерите избира и освобождава членовете на Надзорния съвет съгласно чл. 221, т. 4 от Търговския закон. Комисията е посочила, че в случая, доколкото ЕСО ЕАД е еднолично акционерно дружество, правомощията на общото събрание се упражняват от едноличния собственик на капитала – БЕХ ЕАД, съгласно чл. 219, ал. 2 от Търговския закон.

КЕВР е приела, че съгласно чл. 233, ал. 4 от Търговския закон членовете на Надзорния съвет могат да бъдат освободени от длъжност и преди изтичане на мандата, за който са избрани. Комисията е анализираща и съдържанието на сключения между П. П. и ЕСО ЕАД Договор № РД-ЛС-НС-ЕСО-6 от 25.03.2019 г. за управление и контрол. В тази връзка е обсъдена разпоредбата на т. 7.1.8. от договора, съгласно която договорът се прекратява и в други случаи, предвидени в Устава на ЕСО ЕАД и в закона.

КЕВР е приела, че страните по договора не са ограничили изчерпателно основанията за неговото прекратяване само до изрично изброените в договора случаи, а са препратили към възможностите, предвидени в приложимата нормативна уредба и устава на дружеството. Въз основа на това Комисията е приела, че освобождаването на П. П. като член на Надзорния съвет на ЕСО ЕАД е било извършено при наличие на договорно и законово основание, като не е налице нарушение на изискванията за независимост по Закона за енергетиката.

Комисията е изложила мотиви, че Договор № РД-ЛС-НС-ЕСО-6 от 25.03.2019 г. е сключен преди влизането в сила на Закона за публичните предприятия, обнародван в „Държавен вестник“, бр. 79 от 08.10.2019 г., в сила от 12.10.2019 г. Поради това КЕВР е приела, че при преценката относно законосъобразността на предсрочното прекратяване следва да бъдат приложени действащите към момента на възникване на правоотношението договорни клаузи и общите разпоредби на Търговския закон.

КЕВР е обсъдила и твърденията на П. П., че решението за предсрочното му освобождаване е свързано с прекратяването на конкурсната процедура по Закона за публичните предприятия и че това обстоятелство не представлява самостоятелно основание за прекратяване на мандата му като член на Надзорния съвет на ЕСО ЕАД. В тази връзка Комисията е приела, че провеждането на конкурсна процедура по Закона за публичните предприятия и последиците от нейното приключване или прекратяване представляват обстоятелства, свързани с организацията и управлението на публичното предприятие, но преценката по настоящото производство следва да бъде извършена с оглед компетентността на КЕВР по Закона за енергетиката.

КЕВР е посочила, че от значение е не само конкретният повод за приемане на решението на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД, а дали това решение поражда съмнения относно основанията за освобождаването по смисъла на чл. 81д, ал. 11, т. 2 от Закона за енергетиката.

След анализ на представените доказателства Комисията е приела, че не са установени обстоятелства, които да сочат, че предсрочното освобождаване на П. П. е извършено поради причини, свързани с неговата независимост като член на Надзорния съвет на ЕСО ЕАД, или че е накърнена гарантираната от Закона за енергетиката независимост на оператора на преносната мрежа.

Комисията е отчела, че при избора на П. П. през 2019 г. е извършила проверка за наличие на изискванията за независимост по Закона за енергетиката и не е възразила срещу избора му за член на Надзорния съвет на ЕСО ЕАД. Това обстоятелство обаче не изключва възможността за последващо предсрочно прекратяване на мандата му, когато са налице законови и договорни предпоставки за това.

В мотивите си КЕВР е приела, че разпоредбите на Закона за енергетиката относно независимостта на членовете на органите на управление и контрол на независимия преносен оператор не въвеждат забрана за предсрочно освобождаване на член на Надзорния съвет, а единствено предоставят на Комисията правомощие да възрази, когато съществуват съмнения относно основанията за това освобождаване. След извършената проверка КЕВР е достигнала до извода, че в случая такива съмнения не са налице.

Предвид изложеното КЕВР е приела, че жалбата на П. С. П. срещу решение по т. 1.3.2. от Протокол № 14-2022/14.03.2022 г. на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД е неоснователна.

С Решение № Ж-446 от 20.05.2024 г. Комисията за енергийно и водно регулиране е прекратила административното производство, образувано по жалбата на П. С. П., като е приела, че не са налице основания за възразение срещу решението за предсрочното му освобождаване като член на Надзорния съвет на ЕСО ЕАД.

Решение № Ж-446 от 20.05.2024 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране е оспорено пред Административен съд София-град, по жалба на П. С. П., във връзка с което е образувано адм. дело № 6224/2024 г. по описа на съда. С Решение № 25984 от 05.12.2024 г. по адм. дело № 6224/2024 г. Административен съд София-град е обявил нищожността на Решение № Ж-446 от 20.05.2024 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране и е върнал преписката на административния орган за ново произнасяне по жалбата на П. С. П..

За да постанови този резултат, Административен съд София-град е приел, че оспореното решение е издадено от компетентен орган и в установената от закона форма, но при неизпълнение на дадените с Решение № 6439 от 15.06.2023 г. по адм. дело № 866/2023 г. на Върховния административен съд задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона. Съдът е приел, че въпреки връщането на преписката за ново произнасяне, КЕВР не е извършила изискуемия анализ на основанията за предсрочното освобождаване на П. С. П. като член на Надзорния съвет на ЕСО ЕАД, а е възпроизвела фактическите констатации от отмененото Решение № Ж-114 от 05.04.2022 г.

Съдът е посочил, че в новото решение на КЕВР не е изяснено кое конкретно е основаниято за предсрочното освобождаване на жалбоподателя, кои са приложимите законови и договорни разпоредби и по какъв начин същите обосновават извода, че не са налице съмнения по смисъла на чл. 81д, ал. 11, т. 2 от Закона за енергетиката.

При тази преценка Административен съд София-град е приел, че е налице хипотезата на чл. 177, ал. 2 от АПК, тъй като административният орган е постановил акт в противоречие с влязло в сила съдебно решение, без да изпълни дадените му указания, поради което е обявил нищожността на Решение № Ж-446 от 20.05.2024 г. на КЕВР.

С Решение № 2625 от 10.03.2026 г. по адм. дело № 2137/2025 г. Върховният административен съд, Трето отделение, е отменил Решение № 25984 от 05.12.2024 г. на Административен съд София-град и е върнал делото за ново разглеждане от друг съдебен състав.

Върховният административен съд е приел, че първоинстанционният съд неправилно е обявил нищожността на Решение № Ж-446 от 20.05.2024 г. на КЕВР на основание чл. 177, ал. 2 от АПК. Според касационната инстанция не е налице противоречие с влязло в сила съдебно решение, тъй като с Решение № 6439 от 15.06.2023 г. по адм. дело № 866/2023 г. ВАС не е разрешил спора по същество, а е отменил административния акт поради липса на мотиви и е върнал преписката на КЕВР за ново произнасяне.

ВАС е приел, че дадените от него указания не са определяли крайния резултат от административното производство, а са изисквали от КЕВР да извърши допълнителен анализ на събраните доказателства и да изложи мотиви относно приложимите правни норми, договорните отношения и основанията за предсрочното освобождаване на жалбоподателя.

Касационният съд е приел, че при повторното разглеждане КЕВР е изпълнила указанията, като е изложила допълнителни мотиви относно приложението на договора за контрол, устава на ЕСО ЕАД и законовите разпоредби относно възможността за предсрочно освобождаване на член на Надзорния съвет.

Поради това ВАС е приел, че не е налице основание за прогласяване нищожността на административния акт по чл. 177, ал. 2 от АПК, а Административен съд София-град е следвало да извърши цялостна проверка на законосъобразността на Решение № Ж-446

от 20.05.2024 г. съобразно основанията по чл. 146 от АПК.

При така установената фактическа обстановка съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена от надлежна страна – адресат на оспорения административен акт, срещу подлежащ на съдебен контрол индивидуален административен акт, при наличие на правен интерес от оспорването и в законоустановения срок.

Разгледана по същество, жалбата е **неоснователна**.

Съгласно чл. 168, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс съдът проверява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, независимо от посочените от оспорващия основания. Предмет на съдебен контрол в настоящото производство е Решение № Ж-446 от 20.05.2024 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, постановено при повторното разглеждане на административната преписка след отмяна на Решение № Ж-114 от 05.04.2022 г. на КЕВР с Решение № 6439 от 15.06.2023 г. по адм. дело № 866/2023 г. на Върховния административен съд.

По отношение на компетентността на административния орган:

Оспореното решение е издадено от Комисията за енергийно и водно регулиране – органът, на който законодателят е предоставил правомощие да разглежда жалби на членовете на органите на оператора на преносна мрежа при прекратяване на техните правомощия в предвидените в Закона за енергетиката случаи. Съгласно чл. 22, ал. 1, т. 4 от Закона за енергетиката Комисията разглежда жалби на членовете на органите на оператора на преносна мрежа при прекратяване на техните правомощия в предвидените случаи. Специална уредба се съдържа и в разпоредбите на чл. 81е, ал. 3 във връзка с чл. 81д, ал. 11 от Закона за енергетиката, съгласно които членовете на надзорния съвет на независимия преносен оператор могат да обжалват пред КЕВР решенията за предсрочно прекратяване на договорите за възлагане на управление, а Комисията може да възрази срещу такива решения, когато съществуват съмнения относно основанията за предсрочното освобождаване.

В настоящия случай не се спори, че ЕСО ЕАД притежава качеството на независим преносен оператор, поради което спрямо членовете на неговия надзорен съвет са приложими специалните правила на Закона за енергетиката относно изискванията за независимост и контрола от страна на КЕВР. Административното производство е образувано по жалба на П. С. П. срещу решение на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД, който в качеството си на едноличен собственик на капитала на ЕСО ЕАД е упражнил правомощията си по отношение на органите на управление на дружеството. Именно поради това КЕВР е компетентният административен орган, който следва да извърши проверка дали са налице предпоставките за възражение срещу решението за предсрочно освобождаване. Поради изложеното съдът приема, че оспореният административен акт е издаден от компетентен орган.

Съгласно чл. 59, ал. 2 от АПК индивидуалният административен акт следва да съдържа фактически и правни основания за издаването му, както и разпоредителна част, от която да е ясно волеизявлението на административния орган. Изискването за мотивираност на административните актове представлява гаранция за законосъобразното упражняване на предоставената на органа властническа компетентност, тъй като позволява на адресатите на акта, както и на съда при осъществяване на съдебния контрол, да

установят въз основа на какви факти и правни съображения е формирана волята на органа.

В настоящия случай оспореното Решение № Ж-446 от 20.05.2024 г. съдържа изложение на относимите факти, въз основа на които е образувано и разгледано административното производство, посочени са приложимите правни разпоредби, както и са изложени съображенията, въз основа на които КЕВР е достигнала до извода, че не следва да упражни правомощието си да възрази срещу решението за предсрочно освобождаване на П. С. П. като член на Надзорния съвет на ЕСО ЕАД.

Следва да бъде съобразено, че настоящото административно производство е второ по ред, след като с Решение № 6439 от 15.06.2023 г. по адм. дело № 866/2023 г. на ВАС е отменено предходното Решение № Ж-114 от 05.04.2022 г. на КЕВР именно поради липса на достатъчна мотивираност.

От съдържанието на Решение № Ж-446 от 20.05.2024 г. се установява, че КЕВР не се е ограничила единствено до възпроизвеждане на фактическите констатации от отменения административен акт, а е извършила повторна преценка на събраните по преписката доказателства, като е обсъдила както основанията, изложени от П. С. П. в жалбата му, така и становището на БЕХ ЕАД.

Комисията е разгледала твърденията на жалбоподателя относно липсата на основания за предсрочно прекратяване на договора за контрол, както и възраженията му, че освобождаването му е извършено в нарушение на Закона за публичните предприятия и на договорните отношения, възникнали между него и ЕСО ЕАД.

В тази връзка КЕВР е анализирала приложимата правна рамка, включително разпоредбите на Закона за енергетиката относно независимостта на оператора на преносна мрежа, разпоредбите относно правомощията на Комисията при решения за освобождаване на членове на Надзорния съвет на ЕСО ЕАД, както и клаузите на Договор № РД-ЛС-НС-ЕСО-6 от 25.03.2019 г. за контрол.

При това положение съдът приема, че не може да бъде споделен изводът, че Решение № Ж-446 от 20.05.2024 г. представлява немотивиран административен акт или че административният орган не е изложил съображения относно спорните между страните въпроси.

Обстоятелството, че административният орган е достигнал до същия краен резултат – неоснователност на жалбата, както при първоначалното разглеждане на преписката, само по себе си не представлява нарушение на съдебните указания, доколкото при новото произнасяне органът е извършил необходимата повторна преценка и е изложил допълнителни мотиви.

Именно по този въпрос Върховният административен съд в Решение № 2625 от 10.03.2026 г. по адм. дело № 2137/2025 г. е приел, че при повторното разглеждане КЕВР е извършила допълнителен анализ на договорните клаузи и законовите основания за предсрочно прекратяване на правоотношението, поради което не е налице идентичност между първоначалния и повторно постановения административен акт, която да обосновава извод за неизпълнение на дадените указания. Следователно съдът приема, че оспореното решение отговаря на изискването за форма и съдържа необходимите фактически и правни основания.

От материалите по административната преписка се установява, че производството пред КЕВР е образувано по реда на чл. 81е, ал. 3 във връзка с чл. 81д, ал. 11 от Закона за енергетиката по жалба на П. С. П. срещу решение на Съвета на директорите на БЕХ

ЕАД за предсрочното му освобождаване като член на Надзорния съвет на ЕСО ЕАД.

В хода на административното производство на БЕХ ЕАД е предоставена възможност да представи становище и относимите документи, като дружеството е изпълнило това задължение с писмо с вх. № Е-04-01-4 от 01.04.2022 г., към което е приложена преписката по освобождаването и е изложена позицията на дружеството относно причините за взетото решение.

От страна на жалбоподателя също е била предоставена възможност да изложи твърдения и възражения, като същите са обсъдени от КЕВР при постановяване на решението. Не се установяват нарушения на административнопроизводствените правила, които да са довели до ограничаване на правото на участие на страните в производството или до препятстване на възможността им да защитят правата и законните си интереси.

Спорният по делото материалноправен въпрос се свежда до това дали при извършената от КЕВР проверка са били налице основания да се приеме, че решението на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД за предсрочно освобождаване на П. С. П. като член на Надзорния съвет на ЕСО ЕАД поражда съмнения относно основанията за това освобождаване по смисъла на чл. 81д, ал. 11, т. 2 от Закона за енергетиката.

Съгласно посочената разпоредба Комисията за енергийно и водно регулиране може да възрази срещу решение за предсрочно освобождаване на член на Надзорния съвет на независим преносен оператор, когато съществуват съмнения относно основанията за това предсрочно освобождаване. Следователно законодателят не е предоставил на КЕВР правомощие да извършва цялостен контрол за целесъобразност на решенията на органите на управление на дружеството, нито да замества волята на едноличния собственик на капитала относно състава на надзорния съвет. Компетентността на Комисията е ограничена до проверка дали конкретните основания, послужили за предсрочното освобождаване, създават съмнения относно тяхната законосъобразност, съответствието им с изискванията за независимост на оператора и спазването на приложимата нормативна и договорна уредба.

В настоящия случай от събраните по делото доказателства се установява, че решението за освобождаване на П. С. П. е взето от Съвета на директорите на БЕХ ЕАД в качеството му на едноличен собственик на капитала на ЕСО ЕАД. Не се установява това решение да е постановено от некомпетентен орган или при нарушение на изискванията за свикване и провеждане на заседанието, на което е било прието.

Отделно от това, не се установяват данни решението за освобождаване да е свързано с обстоятелства, които биха поставили под съмнение независимостта на независимия преносен оператор или биха нарушили специалните изисквания, установени в Закона за енергетиката. Действително, жалбоподателят поддържа, че освобождаването му е немотивирано и че действителната причина за прекратяване на правоотношението му е свързана с проведената конкурсна процедура по Закона за публичните предприятия.

Тези възражения обаче не могат да обосноват извод за наличие на съмнение по смисъла на чл. 81д, ал. 11, т. 2 от Закона за енергетиката. От една страна, провеждането на конкурсна процедура за избор на членове на органи на управление на публично предприятие е част от нормативно регламентиран механизъм за формиране на управленските органи на дружеството. От друга страна, резултатите от тази процедура и преценката на собственика на капитала относно необходимостта от промяна в състава на органите на управление представляват част от управленската му компетентност.

В производството пред КЕВР не са установени данни, че решението за освобождаване на жалбоподателя е било основано на несъвместимост, конфликт на интереси, нарушение на изискванията за независимост или други обстоятелства, които да поставят под съмнение законосъобразността на предприетото действие.

Същевременно следва да се отчете, че членството в Надзорния съвет на ЕСО ЕАД е свързано със специфичните изисквания за независимост на независимия преносен оператор, поради което законодателят е предоставил на КЕВР контролна функция именно с оглед предотвратяване на възможност за неправомерно влияние върху оператора. В случая обаче проверката на Комисията не е установила наличие на обстоятелства, които да сочат, че предсрочното освобождаване на П. С. П. е извършено с цел заобикаляне на изискванията за независимост или в противоречие със специалната регулация в енергийния сектор.

Неоснователно е и твърдението, че предсрочното освобождаване е било допустимо единствено при наличие на основанията, изрично посочени в чл. 24, ал. 1 от Закона за публичните предприятия. Както правилно е посочила КЕВР, правоотношението между жалбоподателя и ЕСО ЕАД е възникнало въз основа на договор за контрол с член на Надзорния съвет, като следва да бъдат съобразени всички относими източници на регулиране – Законът за енергетиката, Търговският закон, Уставът на дружеството и сключеният договор. Съгласно чл. 233, ал. 4 от Търговския закон членовете на надзорния съвет могат да бъдат освободени и преди изтичане на мандата, за който са избрани. Следователно предсрочното освобождаване не е обусловено единствено от настъпването на някое от основанията, посочени в чл. 24, ал. 1 от Закона за публичните предприятия, а следва да бъде преценявано в рамките на цялостната правна уредба, приложима към статута на членовете на органите на управление и контрол.

В тази връзка правилно КЕВР е съобщила и клаузата на т. 7.1.8 от Договор № РД-ЛС-НС-ЕСО-6 от 25.03.2019 г., съгласно която договорът се прекратява и в други случаи, предвидени в устава на дружеството и закона. При тези данни съдът приема, че административният орган е извършил необходимата проверка по чл. 81д, ал. 11, т. 2 от Закона за енергетиката и законосъобразно е достигнал до извода, че не са налице основания за възражение срещу решението на БЕХ ЕАД за предсрочно освобождаване на П. С. П..

По тези съображения съдът, намира че обжалваното решение е постановено от компетентен орган, при спазване на законоустановената процедура и в съответствие с материалния закон, поради което жалбата на П. С. П. следва да се отхвърли като неоснователна.

С оглед изхода на спора и предвид неоснователността на подадената жалба, основателно е искането на ответника – Комисия за енергийно и водно регулиране, за присъждане на направените по делото разходи. На основание чл. 143, ал. 4 от АПК, във връзка с чл. 78, ал. 8 от ГПК и чл. 37 от Закона за правната помощ, жалбоподателят следва да бъде осъден да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране юрисконсултско възнаграждение в размер на 154 евро за всички съдебни инстанции.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, III отделение, 36-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на П. С. П. срещу Решение № Ж-446 от 20.05.2024 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, като неоснователна.

ОСЪЖДА П. С. П., с ЕГН: [ЕГН], да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране сумата от 154 /сто петдесет и четири/ евро, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: